

HERMAN J BERGE
665, rue de Neudorf
L-2220-Luxembourg
Luxembourg

Phone : +352 43 12 65
Fax : +352 26 43 12 11

Stortingets Kontroll- og konstitusjonskomité
Stortinget
0026 Oslo
Norway

Luxembourg 8. oktober 2010

Att : Komiteens medlemmer
Ad : Manglende Dommerforsikring dl §60
Saksnr :
Deres Referanser :
Vår Referanse :
Oversendelse : Fax og brev
Deres faks nr : +47 23 31 38 47
Antall sider : 8
Vedlegg : 3 (5 s)
Kopi : Domstoladministrasjonen; justisminister Knut Storberget; Kongen; Europarådet.

Melding til mottaker : Vær vennlig og distribuer brevet til komiteens medlemmer.

Jeg viser til brev av 31. august til Stortingets justiskomite, vedlagt her (uten bilag) som **Bilag nr. 1**, hvor jeg har tatt opp et alvorlig problem omkring det norske rettsvesen; at et større antall "dommere" ikke har avgitt dommerforsikring. Som man vil se av to brev av henholdsvis 21. og 22. september 2010 fra førstelagmann i Borgarting lagmannsrett, Ola Dahl, akter ikke han å gjøre noe med saken. Brevene, som er vedlagt her som **Bilag nr. 2 og 3**, bærer budskap om alvorlige konsekvenser.

Faktum er i korte trekk følgende: Lovgiver har gjennom domstoloven §60 satt det som et ufravikelig vilkår at en dommer skal erklære seg uavhengig og upartisk *før* han tar til i sitt virke i en norsk domstol. Dette blir gjort ved at dommeren signerer en dommerforsikring, og sender denne til relevant myndighet, som i dag er Domstoladministrasjonen (DA). Dersom den nyutnevnte dommeren ikke signerer dommerforsikringen, uavhengig av grunn, er han/hun ikke å anse som dommer. Dette er elementært, og som understreket ovenfor er vilkåret ufravikelig.

Hva skal man så gjøre når man, slik tilfellet er i herværende saker, oppdager at vedkommende personer som saksbehandler ens sak i domstolen, ikke har avgitt sin forsikring og således ikke er å anse som dommere?¹ Spørsmålet er ikke vanskelig å svare på, i hvert fall ikke dersom man forholder seg til loven. Vedkommende personer må umiddelbart fjernes fra domstolen, og sakene disse har hatt under behandling må overføres (for ny behandling) til personer som har signert og avgitt sin dommerforsikring

¹ Jeg nevner for ordens skyld at de to dommerne dette gjelder, Anne Ellen Fossum og Mary-Ann Foss Hedlund, heller ikke har avgitt embetsed, jf grl §21, hvilket i medhold av embetsedloven §3 har til følge at dommerutnevnelser bare av denne grunn har falt bort. Også avgivelse av embetsed / forsikring er et ufravikelig vilkår for å kunne tiltre et embete.

før de har tatt sete som dommere. For å ivareta mine klienters interesser har jeg i prosesskrift og brev av 180810 (prosesskrift Borgarting), 250810 (prosesskrift Borgarting), 310810 (brev til DA og Stortingets justiskomité), 230910 (prosesskrift Borgarting) og 011010 (prosesskrift Borgarting) begjært disse to personene fjernet fra domstolen. Det er begjæringene av 180810 og 250810 som førstelagmann Dahl har besvart i sine brev av 21. september 2010.

Bortsett fra å være en omgåelse av dl §60 og en særdeles grov krenkelse av den dommerforsikring og embetsed jeg må forutsette at Dahl har signert, fremstår Dahls svar ikke bare som en klar krenkelse av men også som en åpenbar forakt for alt det London-traktaten av 1949 (som er grunnlaget for Europarådets eksistens) regulerer og står for, hvor medlemmene har lovet å:

"...accept the principles of the rule of law and of the enjoyment by all persons within its jurisdiction of human rights and fundamental freedoms and collaborate sincerely and effectively in the realisation of the aim of the Council...", jf traktatens art. 3.

Disse prinsipper har kommet til uttrykk i EMD art. 6 som lyder:

"...everyone is entitled to a fair and public hearing within a reasonable time by an independent and impartial tribunal established by law."

Et viktig element for å fremme medlemsstatenes etterfølgelse av disse prinsipper – og derigjennom beskytte borgerne – er å sikre dommerens og domstolenes uavhengighet og upartiskhet, hvilket er kommet til uttrykk i Recommendation NO. R (94) 12². En upartisk og uavhengig domstol er en grunnpilar i et fritt, rettferdig og likeverdig samfunn. Dette udiskutable faktum har førstelagmann Ola Dahl, i sine to brev nevnt ovenfor, vist sin største forakt for. Dersom Dahls syn viser seg å være et speilbilde av domstolens og regjeringens syn på forholdet, står Norge overfor et nær sagt uløselig problem.

Domstoladministrasjonen, justisministeren samt Stortingets justiskomité har en rekke ganger de siste årene blitt gjort oppmerksom på problemet, sist i mitt brev av 31. august 2010. Også domstolene har vært kjent med problemet i en årrekke, jf Anders Bøhn's kommentarutgave av domstoloven, s. 161.³ De har alle, i likhet med førstelagmann Ola Dahl, valgt å undertrykke og fortie mine legitime krav om en rettferdig rettergang ved en uavhengig og upartisk domstol.

Det eneste mine klienter forlanger, og som de har betalt for, er at deres saker blir behandlet av personer som har signert sin uavhengighetserklæring; dommerforsikringen. Når det så viser seg at de som behandler sakene ikke oppfyller kravene til å handle som dommere, skal disse personene fjernes, hvilket også er i tråd med norsk lov så vel som med internasjonale rettslige forpliktelser Norge har påtatt seg.

For i det hele tatt å kunne oppfylle de relevante avtaler / traktater Norge har signert med Europarådet, må de personer som i dag er ansatt i norske domstoler, og som ikke har signert dommerforsikring, fjernes.

I første omgang anmoder jeg Kontroll- og konstitusjonskomiteen om å etterforske saken, samt å fremskynde nødvendige reaksjoner fra relevante myndigheter slik at de to nevnte dommerne i Borgarting lagmannsrett umiddelbart blir fjernet fra sakene og fra domstolen.

² Recommendation NO. R (94) 12 of the Committee of Ministers to Member States on Independence, efficiency and Role of Judges

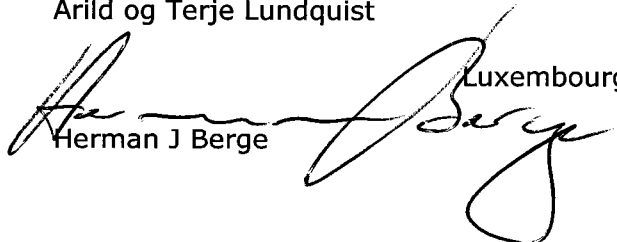
³ Anders Bøhn, Domstoloven Kommentarutgave (2000).

Avslutningsvis nevner jeg at den holdning dommerne, justisministeren og domstoladministrasjonen har til problemet, viser med all tydelighet at Norge ikke følger og heller ikke har til hensikt å følge verken nasjonale eller internasjonale forpliktelser som sentraladministrasjonen gjennom overenskomster har påtatt seg i den hensikt å beskytte borgerne mot overgrep fra det offentlige, deriblant å sikre disse en uavhengig domstol. At Norge likevel – overfor Europarådet, allmennheten og spesielt overfor brukerne av domstolene – later som om de etterlever sine forpliktelser, og derved forleder brukerne av domstolene til å akseptere en absolutt uholdbar tilstand, gjør saken langt mer alvorlig.

Europarådet er allerede blitt gjort oppmerksom på krenkelsene av dets traktater og andre forpliktende dokumenter. Dette brevet går derfor i kopi til Europarådets Ministerkomité, dets generalsekretær, Europaparlamentet, samt dets menneskerettighetskommisær, med begjæring om nødvendige tiltak mot Norge.

Jeg ser frem til komiteens hurtige svar på denne henvendelse.

Med vennlig hilsen, og på vegne av
Arild og Terje Lundquist

Luxembourg 8. oktober 2010
Herman J Berge

HERMAN J BERGE
665, rue de Neudorf
L-2220-Luxembourg
Luxembourg

Phone : +352 43 12 65
Fax : +352 26 43 12 11

Stortingets justiskomité
Stortinget
0026 Oslo
Norway

Luxembourg 31. august 2010

Att : Komiteens medlemmer
Ad : Manglende Dommerforsikring dl §60
Saksnr :
Deres Referanser :
Vår Referanse :
Oversendelse : Fax og brev
Deres faks nr : +47 23 31 38 47
Antall sider : 20
Vedlegg : 1 (17 s)
Kopi :
Melding til mottaker : Vær vennlig å distribuer brevet til komiteens medlemmer.

Jeg representerer Arild og Terje Lundquist, se fullmakt av 22. mars 2010 vedlagt brev til Domstoladministrasjonen (DA).

En rekke norske dommere har ikke signert sin dommerforsikring. Dette gjelder flere av "dommerne" i brødrene Lundquists saker. For en innføring i problemet, viser jeg til mitt vedlagte brev til DA av 31. august 2010 inklusive vedlegg (anmeldelse av Anne Ellen Fossum).

Det er normalt antatt at man først ved *signering og avgivelse* av en dommerforsikring kan fastslå vedkommende dommers uavhengig. I og med det norske medlemskapet i Europarådet (London-konvensjonen), har Norge forpliktet seg til å følge rådets anbefalinger, så også: Recommendation NO. R (94) 12 of the Committee of Ministers to Member States on Independence, efficiency and Role of Judges. Gjennom dl §60 har Norge tilsynelatende oppfylt forpliktelsen omkring sikring av dommernes uavhengighet, men det er altså bare tilsynelatende. For øyeblikket finnes det ingen regler som sikrer at dl §60 overholdes, hvilket har fått til følge at loven neglisjeres, noe Lundquist med sine saker lider sterkt under,.

Litt om Domstoloven §60

Paragrafens første pkt lyder:

"Alle dommere unntatt meddommere og skjønnsmenn skal gi skriftlig forsikring om, at de samvittighetsfullt vil oppfylle sine plikter."

Annet pkt lyder:

"Forsikringen sendes til domstoladministrasjonen eller til fylkesmannen for så vidt gjelder forsikring for dommere i forliksrådet."

Det er et ufravikelig vilkår at en embetsmann som er beskikket til en dommerstilling skal signere en skriftlig forsikring, jf dl §60. Det følger videre av dl §60 at dommerforsikringen skal sendes til DA¹ og at dette skal gjøres av dommeren selv. Dette er også forutsatt av lagdommer Anders Bøhn, Domstolloven kommentarutgave (2000), s. 161. Bøhn forteller videre på samme side at:

"Det er grunn til å tro at forsikring etter §60 i en rekke tilfeller opp gjennom årene ikke er avgitt, verken av embetsdommere eller andre (min understrek)."

Problemet synes altså – i lengre tid – å ha vært godt kjent blant dommerstanden. På den annen side finner man ingen informasjon *utenfor* domstolene hvor problemet har vært debattert eller forsøkt bøtet på. Det finnes så langt jeg kjenner til heller ingen rettsavgjørelser hvor problemet er benyttet som ankegrunn, ei heller vites det om andre administrative saker hvor manglende dommerforsikring er benyttet i en rettslig argumentasjon. Jeg kan ikke unnlate å nevne at jeg har arbeidet med problemet i 2 ½ år, både overfor DA så vel som overfor regjeringen og domstolene, bare for å bli avvist av dem alle. Faktum er – slik Bøhn til en viss grad slår fast – at en lang rekke dommere ikke har signert sin forsikring, men like fullt og uhindret har fått tjenestegjøre som dommere. Denne kontinuerlige krenkelsen av og likegyldigheten til den eneste lovreguleringen av dommernes uavhengighet betyr ikke dermed at loven *ikke* skal tas hensyn til eller at krenkelser *ikke* skal tas alvorlig og reageres overfor. Tvert imot.

Til tross for de alvorlige konsekvensene Staten stiller seg selv overfor ved å la personer dømme i landets domstoler *uten* å ha "uavhengighetsdokumentet" i orden, og til tross for at problemet i en årrekke har vært kjent blant dommerne, har altså ingen tatt tak i det. Følgene er at norske domstoler har vært og fremdeles er besatt av en rekke personer som ikke har avgitt dommerforsikring. Selv etter lovendringen i 2002, hvor DA ble opprettet, har dette problemet fått fortsette hvor det til alt overmål viser seg at forholdsvis nyansatte dommere fremdeles ikke har avgitt forsikring.

Som nevnt i brevet til DA følger de fleste land i verden den ordning at dersom en dommer nekter å avgi dommerforsikring skal vedkommende ipso facto bli løst fra sitt embete.

En av årsakene til at problemet har kunnet slå rot i Norge – og fortsatt synes godt rotfestet, selv etter at DA ble opprettet – er at det ikke finnes noen funksjoner i DA som kan hindre personer som blir utnevnt som dommere fra å utøve dommerhandlinger før dommerforsikringen er signert. En annen årsak er regjeringens og justisdepartementets mangeårige likegyldige holdning til problemet. Justisminister Knut Storberget er intet unntak idet han har vært kjent med denne – for samfunnet så vel som for den enkelte – meget skadelige ukulturen i flere år. Det skulle være unødvendig å nevne at justisministerens og regjeringens nonchalante holdning til det faktum at en lang rekke av landets dommere – også i Høyesterett – ikke har signert dommerforsikringen (et forhold som automatisk svekker muligheten for å nå målet om en uavhengig domstol), i sterk grad bidrar til at en rekke uheldige forhold kan slå rot, deriblant korrupsjon i domstolene.

Problemet kunne enkelt ha vært bøtet på ved å gi embetsloven §3 tilsvarende anvendelse for dommerforsikringer, samt at DA gjennom lov ble pålagt å følge opp enhver dommerutnevning med for eksempel å ikke tillate at vedkommende utnevnte dommer fikk tjenestegjøre før forsikring var innkommet DA. Dette kunne eksempelvis ha vært sikret ved at Kongen i Statsråd holder tilbake embetsbrevet inntil man har fått tilbakemelding fra DA om at dommerforsikringen er innkommet.

Slik vi ser det er det et sterkt behov for en lovendring som kan sikre dl §60's kanskje viktigste funksjon; nemlig å sørge for at dommerstanden skal bestå av uavhengige

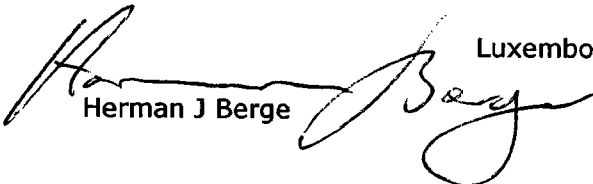
¹ Til Fylkesmannen under tidligere lovgivning (før 2002)

dommere som *frivillig* har signert sin dommerforsikring. Derved kan også Norge komme på linje med de krav som det internasjonale rettssamfunn stiller.

Med dette ber vi om Justiskomiteens medvirkning til å endre lovverket, samt å gå inn og undersøke forholdene i vår konkrete sak hvor to personer fremdeles nekter å fratse sine stillinger som "dommere", dette til tross for at de ikke har avgitt dommerforsikring og derved ikke er legitimert som dommere.

Med vennlig hilsen, og på vegne av

Arild og Terje Lundquist

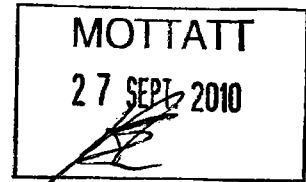

Herman J Berge

Luxembourg 31. august 2010

BILAG 2.

BORGARTING LAGMANNSRETT

Dok 84

Herman J Berge
665 rue de Neudorf
L-2220 Luxembourg

Luxembourg

Deres referanse

Vår referanse

08-127677ASD-BORG/01

Dato

21.09.2010

Arild Lundquist m.fl. - Justis og Politidepartementet

Jeg er blitt kjent med at du i prosesskrift 18.08.2010 har bedt førstelagmannen om "å fjerne Mary-Ann Hedlund fra Borgarting lagmannsrett, samt å tildele saken til en person som har avgitt embetsed og dommerforsikring på lovlig måte". Det er ikke grunnlag for noe slikt initiativ fra min side.

Med hilsen,

Ofa Dahl
Førstelagmann

Postadresse
Postboks 8017 Dep, 0030 Oslo

Sentralbord
21 55 80 00

Saksbehandler
Stine Hansen

Bankgiro

Organisasjonsnummer

Kontoradresse
Keyzers gate 13, Oslo

Telefaks
21 55 80 38

Telefon
21 55 80 78

Ekspedisjonstid
0800-1545 (1500)

Internet/E-post
<http://domstol.no/borgarting>
borgadm@domstol.no

MOTTATT

27 SEPT. 2010

Dok 22

Hermann J Berge
665 rue de Neudorf
L-2220 Luxembourg

Luxembourg

Deres referanse

Vår referanse

10-096823ASD-BORG/02

Dato

22.09.2010

Arild Lundquist m.fl. - Staten v/Landbruks- og matdepartementet

Jeg er kjent med at du i brev 18.08.2010 har bedt førstelagmannen om "å fjerne Anne Ellen Fossum fra Borgarting lagmannsrett, samt å tildele saken til en person som har avgitt embetsed og dommerforsikring på lovlig måte". Det er ikke grunnlag for noe slikt initiativ fra min side.

Med hilsen

Ola Dahl
Førstelagmann

Postadresse
Postboks 8017 Dep, 0030 Oslo

Sentralbord
21 55 80 00

Saksbehandler
Astrid Bardal

Bankgiro

Organisasjonsnummer

Kontoradresse
Keysers gate 13, Oslo

Telefaks
21 55 80 38

Telefon
21 55 81 16

Ekspedisjonstid
0800-1545 (1500)

Internett/E-post
<http://domstol.no/borgarting>
borgadm@domstol.no